

Юринець Ю. Л., д.ю.н., доцент,
Гопкало І. І., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ЗАХИСТ ПРАВ ПАСАЖИРІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ НА АВІАЛІНІЯХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА

Це питання є досить актуальним, адже на сьогоднішній день існує така проблема, як затримка або скасування рейсів, через що пасажирів дістаються із запізненням або взагалі не дістаються до місця призначення. У зв'язку з цими недоліками в галузі авіації пасажирів мають бути обізнаними у юридичних аспектах надання послуг з авіаперевезення та юридичної відповідальності авіаперевізників у випадках, передбачених чинним законодавством. Розглянемо окремі питання захисту прав українських пасажирів на маршрутах країн Європейського співтовариства у випадках скасування або затримки авіарейсів авіакомпаніями [1].

Порядок здійснення міжнародних пасажирських перевезень авіакомпаніями України врегульований нормами національного законодавства України і нормами міжнародних конвенцій та регламентів, до яких приєдналась Україна. Правила надання послуг авіаперевізниками в Україні також регламентуються нормами Цивільного кодексу України, Законом України «Про захист прав споживачів».

Ринок авіаперевезень у світі та в Україні невпинно зростає, відповідно, зростають вимоги до якості надання послуг, але, на жаль, ці послуги ще не є на достатньо високому рівні і пасажирів часто стикаються з проблемами в їх обслуговуванні.

На практиці найпоширенішими порушеннями прав і законних інтересів пасажирів є випадки скасування та затримки авіарейсів. У випадках скасування чи затримки авіарейсів пасажирів зіштовхуються з негативними наслідками: необхідністю інформування ними про факт затримки вильоту і прибуття авіарейсу близьких осіб, які їх зустрічають; потребами у додатковому харчуванні; у випадку так званих «стикових рейсів» при бронюванні подальшого вильоту з національного аеропорту – необхідності перенесення таких рейсів (заміни на рейси у інший час) тощо [1].

Які права мають пасажирів у випадках, якщо авіаперевізник з тих чи інших причин скасував або затримав рейс? Чи можуть вони

розраховувати в таких випадках на фінансові компенсації від перевізника тощо?

Необхідно зазначити, що у разі дії надзвичайних обставин перевізник має право без повідомлення пасажира скасувати чи затримати рейс або анулювати раніше підтверджене бронювання. Наприклад, затримка рейсу може відбутися внаслідок неналежних для польотів погодних умов. У разі затримки рейсу перевізник зобов'язаний самостійно або через суб'єкта наземного обслуговування (експлуатанта аеропорту) інформувати пасажирів доступними засобами в аеропорту відправлення кожні 30 хвилин про орієнтовний час затримки рейсу та очікуваний час його відправлення [1].

Права пасажирів у разі відмови в перевезенні, скасування або затримки рейсів визначені розділом XVI Правил повітряних перевезень. Так, відповідно до вимог Положення, його норми застосовуються до пасажирів (регулярних та чартерних рейсів), рейс яких скасовано чи затримано, за умови що пасажир має підтверджене бронювання на відповідний рейс та присутній для проходження реєстрації у час, передбачений правилами перевізника та письмово зазначений. Права пасажирів на компенсацію у разі скасування рейсу або затримки рейсів визначені главою 3 розділу XVI Правил повітряних перевезень, де передбачено, що пасажирам має бути запропоновано відповідне обслуговування та певну компенсацію [2]:

- харчування та прохолодні;
- місця в готелі;
- наземний трансфер за маршрутом аеропорт-готель-аеропорт;
- два телефонні дзвінки, або телекс-, факс-повідомлення, або повідомлення електронною поштою, якщо для цього є технічні умови аеропорту.

Компенсація пасажирам у разі скасування рейсу полягає у здійсненні перевізником компенсаційних виплат у таких розмірах:

- 250 євро – для рейсів дальністю до 1500 кілометрів;
- 400 євро – для рейсів дальністю від 1500 до 3500 кілометрів;
- 600 євро – для рейсів дальністю понад 3500 кілометрів.

Перевізник має право зменшити розмір на 50 %, якщо пасажиру пропонується заміна маршруту перевезення до його пункту призначення альтернативними рейсами, час прибуття яких не перевищує запланованого на: дві години – для рейсів дальністю до 1500 кілометрів; або три години – для рейсів дальністю від 1500 до 3500 кілометрів; або чотири години – для рейсів, не зазначених у другому та третьому абзацах цього пункту [3].

Отже, якщо міжнародний авіарейс було затримано на тривалий час, а перевізник не надав належної інформації про причини затримки рейсу, не забезпечив харчуванням та питною водою, не забезпечив приміщення в готелі для очікування, у зв'язку з тривалою затримкою рейсу; не надав можливість безкоштовно зателефонувати про затримку рейсу тощо, пасажирів можуть звернутися письмово до офіційного представництва авіаперевізника з відповідною претензією, в якій викласти скаргу на неналежно надану послугу з авіаперевезення та пропозицію надати відповідну компенсацію за порушені права пасажирів.

Література

1. Українське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainepravo.com/scientific-thought/pravova-pozytsiya/zakhist-prav-pasazhir-v-pri-zd-ysnenn-av-aperevezen-na-av-al-n-yakh-vropeyskogo-sptovaristva/>.

2. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ міністерства інфраструктури від 30 листопада 2012 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12>.

3. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

УДК 342.9 (043.2)

Юринець Ю. Л., д.ю.н., доцент,
Кирпічнікова А.Г., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

АВІАТЕРОРИЗМ В УКРАЇНІ – ПРОБЛЕМИ І ВИРІШЕННЯ

Тероризм у сьогоденні – це найпотужніша зброя та інструмент, що нерідко використовується не лише проти влади для повалення конституційного ладу та сіяння страху в суспільстві, але й самою владою для досягнення своїх цілей. Сучасний тероризм з розвитком новітніх технологій набирає все нових і нових виглядів [1]. Він перетворюється на шкідливу пухлину, що потребує не локальних рішень, а загального міжнародного втручання.

Повітряному транспорту на даний момент надається перше місце серед об'єктів тероризму. Воно і не дивно, адже саме теракти у літаках призводять до найбільшої кількості жертв, дестабілізують процеси у державі, підривають національну безпеку, завдають